

עת"א 61176/06/22 - פלוני (אסיר) ע"י נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע
בפני עת"א 61176-06-22
כב' הנשיאה רויטל יפה-כ"ץ
כב' השופט יואל עדן
כב' השופט גיל דניאל

העותר
נגד
המשיבה
פלוני (אסיר) ע"י ב"כ עו"ד חיים הדיה
מדינת ישראל על ידי ב"כ עו"ד ווליד אלבז

פסק דין הנשיאה רויטל יפה-כ"ץ:

העותר מרצה עונש מאסר ראשון לתקופה כוללת של 42 חודשים בגין ביצוע עבירות של מעשים מגונים. בחלוף שני שליש מתקופת מאסרו, פנה העותר אל ועדת השחרורים (להלן: "הוועדה") בבקשה לשחרור מוקדם על תנאי, ולאחר שזו דחתה את בקשתו הוגשה העתירה שבפנינו.

רקע ותמצית ההליכים הפליליים

במסגרת הסדר טיעון שנערך בין הצדדים, תוקן כתב האישום המקורי שהוגש כנגד העותר; הוא הודה בעובדות שבכתב האישום המתוקן והורשע; ודינו נגזר ל-42 חודשי מאסר לריצוי בפועל, למאסר מותנה ולתשלום פיצוי למתלוננת בסך 70,000 ₪ (מחציתו אמור היה להיות משולם עד ליום 01.04.21 ומחציתו עד ליום 01.10.21).

מעובדות כתב האישום המתוקן בהן הודה העותר עולה, כי למרות היותו תושב חלחול, נהג העותר לשהות בבית שהיה נתון בשיפוצים ואשר היה בסמוך לפנימייה שם התגוררה המתלוננת (קטינה ילידת 2005); לעיתים העותר אף סייע בעבודות תחזוקה שונות בפנימייה, כפי שהיה בזמן הרלבנטי, וזאת במהלך החודשים מאי-יוני 2019. במחצית חודש מאי 2019, במועד מדויק שאינו ידוע, הזמין העותר את הקטינה, שפגש באותו היום בפנימייה ואף נישקה דרך סורגי החלון על פיה, לבוא לבית שם התגורר, והיא אכן הגיעה למקום בשעת אחר צהריים. בבית, חיבק אותה, נישקה על פיה, והושיב אותה על רגליו כשפניה מופנות אל פניו. לאחר מכן - הרים את חצאיתה,

הכניס ידו מתחת לתחתוניה, ליטף את ישבנה ונגע באיבר מינה, ולאחר-מכן, הוריד את חולצתה,

מצץ ונשך את חזה. השניים עברו לשבת על הספה, שם סירבה הקטינה לבקשתו של העותר להוריד תחתוניה, ואמרה שהיא חייבת ללכת. העותר הכניס את ידו לתחתוניה ונגע באיבר מינה. לאחר שביקשה ממנו שיפסיק, ליווה העותר את המתלוננת לכיוון היציאה, לקח את ידה והניחה על איבר מינו, תחילה מעל לבגדיו, ולאחר שפתח את רוכסן מכנסיו, הכניס את ידה בכוח עד

שנגעה באיבר מינו. הקטינה ביקשה ממנו "תפסיק לעשות בכוח", והוא חדל ממעשיו, ונישק אותה על פיה. בהזדמנות אחרת, עמדו הקטינה והעותר ליד רכב חונה מחוץ לפנימייה, והעותר חיבק אותה ואמר לה שהוא רוצה שהיא תבוא

לביתו, שהיא תברח, והם יהיו מאושרים; הוא נישק את הקטינה על פיה; הצמיד גופו לגופה, ונגע בישבנה מעל חצאיתה. הקטינה אמרה, שהיא חייבת לחזור, ועזבה את המקום. בתאריך 28.05.19, בעת שהקטינה שהתה בחצר הפנימייה, קרא לה העותר מחלון חדרו וסימן לה שהשאיך פתק על רכב בחוץ. היא יצאה ולקחה את הפתק, שעליו היה מספר הטלפון שלו. למחרת, התקשרה הקטינה אל העותר; הוא שאל מדוע אינה מגיעה עוד לביתו; והיא השיבה, שמפחדת שהוא יכניס אותה להיריון. העותר אמר לה שאינה צריכה לדאוג או לפחד, וכי הוא עובד 7 שנים בפנימייה ולא יעשה שום דבר בכוח. הקטינה אמרה שהיא בת 13, והעותר אמר שיחכה 3 שנים כדי "**להביא איתה ילד**" וגם שאל אותה מה צבע התחתונים והחזייה שלה. למחרת, שוב קרא העותר לקטינה מחלון ביתו; סימן לה לבוא אליו; והיא הגיעה לביתו, נכנסה, והוא נעל את הדלת. הקטינה נלחצה, החלה לבכות וביקשה את מפתחות הבית. העותר נתן לה את המפתחות והורה לה לעלות עמו לחדר, שם, סגר את החלון; הרימה ממותניה; השכיב אותה על גבה על המיטה; התיישב; משך אותה אליו מרגליה, כך שחצאיתה עלתה מעלה; הפשיל את תחתוניה עד ברכיה; הסיר את חגורת מכנסיו והפשיל את מכנסיו ותחתוניו; ואז, ולמרות שהקטינה אמרה לו "**די תפסיק**", נשכב עליה, והקטינה אחזה את איבר מינו בידיה על מנת שלא יחדיר את איברו לאיבר מינה. בהמשך - הפשיל העותר את חולצתה, מצץ ונשך את חזה; התרומם, כשפניו אל הקטינה, אחז את איבר מינו בידו, אמר לה "**אני רק מניח את זה**", והניח את איברו על איבר מינה; העותר אמר לה, שהוא יכול "**לשים משהו**" על איבר מינו "**ולהכניס**", אך הקטינה סירבה וביקשה שיפסיק, והוא חדל ממעשיו. מיד לאחר מכן, העותר מצץ את איבר מינה של הקטינה, וגרם לה לכאב במקום; היא ליטפה את ראשו וביקשה שיהיה עדין; והעותר נעמד, החזיק את איבר מינו בידו והציע לקטינה למצוץ את האיבר. הקטינה סירבה, והעותר הצמיד את ראשה לכיוון איבר מינו בעודו דוחף את ראשה. לאחר מכן, הוריד העותר את תחתוניה של הקטינה; הושיבה עליו; הצמיד את איבר מינו לגופה; נישק אותה על פיה ומצץ את איבר מינה. לאחר שהקטינה קמה, ביקש ממנה העותר להשאיך את תחתוניה אצלו, ולמרות שסירבה אמר לה "**את תסתדרי**" והקטינה השאירה את תחתוניה. היא חיבקה את העותר; הוא נישק אותה על פיה והיא עזבה את המקום.

בשל מעשיו אלה, הורשע העותר בביצוע עבירות של מעשים מגונים בניגוד לסעיף 348(א) של חוק העונשין, תשל"ז-1977, בנסיבות סעיף 345(א)(3), כאשר הנסיבות הן - היות הקורבן קטינה שטרם מלאו לה 14 שנים, אף בהסכמתה.

ערעור על חומרת העונש נדחה, תוך שביהמ"ש העליון ציין, כי צדק ביהמ"ש המחוזי עת קבע, כי "**אופיים הפיזי של המעשים המגונים הם בדרגה גבוהה**", וכי המעשים שבוצעו אינם ברף התחתון של קשת המעשים המגונים, כפי שנטען (ע"פ 7599/20).

החלטת הוועדה

לאחר שהוועדה שמעה את טיעוני הצדדים ואת דברי העותר עצמו, ועיינה במסמכים הרבים שהוצגו בפניה, מצאה, כי יש לדחות את בקשתו של העותר לשחרור מוקדם. כך, הוועדה עיינה בדיעות המודיעיניות בעניינו של העותר ולאור עמדת קצין המודיעין סברה, כי התנהגותו של העותר בכלא ראויה; עיינה בעמדת מטא"ר, אשר התנגדה לשחרורו המוקדם של העותר במיוחד נוכח העדר אפשרות פיקוח בשטחים; עיינה בדו"ח העו"ס (מיום 22.03.22 ו-08.04.22) ממנו עולה, כי העותר מודה במיוחד לו באופן חלקי ומצמצם בלבד, ושב על טענתו שהוא לא ידע שהמתלוננת מתחת לגיל 18. העו"ס גם ציינה, כי העותר זקוק לטיפול בתחום עבירות המין וכישורי החיים, אולם שולב בקבוצות כישורי חיים ומגיע אלימות כללית בלבד, שהן קבוצות ראשוניות שמטרתן העלאת מודעות לצורך בטיפול; עיינה בדו"ח רש"א, אשר מצאה, כי

העותר אינו מתאים להכנת תכנית שיקום (הן כיוון שמדובר בתושב השטחים אך גם כיוון שהעותר אינו מביע נזקקות טיפולית מאחר ואינו תופס את עצמו כעבריין מין, וכל הצהרותיו בדבר רצונו בטיפול נועדו לצורך קבלת רווח משני כדוגמת שחרור מוקדם); עיינה בחוות דעת מב"ן אשר קבעה, כי רמת מסוכנותו של העותר בינונית-נמוכה (תוך שהוסיפה, כי אם העותר יעבור טיפול ייעודי, יהיה בכך כדי לקדם את מצבו ולהפחית סיכון להישנות התנהגות פוגענית בעתיד). בחוות הדעת גם צוין, כי העותר ללא תובנה למניעים שהובילו אותו למעשים, ללא מודעות לגורמי הסיכון, ואינו מעוניין בטיפול ייעודי מחשש מפני תיוגו כעבריין מין; עיינה בתכנית השיקום הפרטית שהוגשה מטעם העותר מאת מרכז "אלאמל", אשר מצא, כי לעותר רצון לעבור הליך טיפולי והוא מתבייש במעשיו; עיינה בתסקיר שירות המבחן שהוגש על העותר טרם גזירת עונשו; עיינה בגזר דינו של ביהמ"ש; עיינה במכתב שהוגש בפניה מטעם קרבן העבירה, אשר תיארה את מצבה היום נוכח מעשי העותר; ולבסוף ציינה הוועדה:

"לסיכום, בפנינו אסיר שלא עבר הליך טיפולי בכלא בבעייתו העיקרית, נושא עבירות המין. האסיר טען שלא שולב בהליך הייעודי מאחר ונאמר לו שמשך הטיפול הוא שנה וחצי והוא לא רצה לוותר על הופעתו בפני הוועדה... נציגת שב"ס בוועדה הודיעה לחברי הוועדה כי הטיפול הייעודי בעברייני מין נמשך 9 חודשים בלבד ולא כפי שטען האסיר. נקבע כבר בפסיקה בצורה מפורשת כי תחילתו של טיפול בין כתלי בית הסוהר והמשכו בתכנית המקדמת את פני האסיר.

תכנית אלאמל נעדרת בסיס טיפולי מעמיק מספק ולא די בקבוצות כישורי החיים והאלימות הכללית כדי לתת מענה לבעיות בתחום המיני, מה גם שהעו"ס מציינת מפורשות שמדובר בקבוצות ראשוניות בלבד, שמטרתן העלאת מודעות לצורך בטיפול... אשר על כן, לדעת חברי הוועדה לא הרים האסיר את הנטל המוטל עליו לשכנע כי שחרורו לא יסכן את הציבור ובקשתו נדחית".

טענות הצדדים

ב"כ העותר טען, כי הוועדה שגתה כאשר סברה שהעותר אינו ראוי לשחרור מוקדם. נטען, כי הוועדה לא לקחה בחשבון שיקוליה את המלצת שירות המבחן, טרם גזירת העונש, לענישה שיקומית לצד מאסר בעבודות שירות, וזאת למרות היות העותר תושב שטחים וחרף אופי העבירות שעבר ("**הדברים האלה מצטרפים לתסקיר לטעמי יוצא דופן שקצינת מבחן מירושלים שעברה עם העותר תהליך ממושך, לא פשוט, שבסופו של יום באה המלצה יוצאת דופן לתושב שטחים שהורשע בעבירות מין, שבעצם כיוון להליך ולטיפול ולשיקום, זה בסדר גמור שבית המשפט המחוזי לא קיבל את ההמלצה, אני אומר את הדברים בראי מיהותו של העותר, וכקונטרה לדברים שנאמרו**", ישיבת יום 18.07.22); כי הוועדה לא נתנה את המשקל הנכון לכך שהרכב השופטים, בגזר הדין, מצא שיש סיכוי להשבת העותר לאורח חיים נורמטיבי וכי אין נחיצות של ממש להרחיקו מהחברה לתקופה ממושכת ("**אני חושב שיש פער גדול בין האדם שעליו כתב כב' השופט ואגו לבין הטיעונים שנשמעו מטעם המשיבה**", שם); כי לא ניתן כל משקל להתנהגותו הטובה של העותר לכל אורך תקופת מאסרו ("**עולה כי מדובר באסיר שהתנהגותו מופתית, אשר השכיל עד היום להתרחק מצרות ומבעיות, וכי לא נרשמו לחובתו דוחות משמעת, אף לא אחת!**", סעיף 15 לעתירה. ההדגשות במקור); כי הוועדה לא נתנה את המשקל הנכון לכך, שהעותר השתתף ב-3 קבוצות בנושא כישורי חיים ואף השתתף בקבוצה למניעת אלימות, כאשר בכל הקבוצות היה פעיל. אמנם הוא לא השתתף בקבוצה ייעודית לעברייני מין, אך עבר הליך טיפולי במהלך המאסר, ובכל מקרה ההליך הטיפולי לא הוצע לו בתחילת המאסר, אלא רק לקראת הדין בפני הוועדה ("**בכל מקרה אין חיה כזו שנקראת השתלבות בקבוצה ייעודית לעברייני מין מתחילה, נקודת**

הזמן לראשונה שבו הוצע לעותר השתלבות בקבוצה זה יום 22.10.21", (שם), והעותר חשש שלא ישוחרר שחרור מוקדם בשל כך ("הרי מה הוועדה קבעה, היא באופן אמיתי היא התעצבנה על העותר על כך שהעותר לפחות לדברי אותה עו"ס לא רצה להשתלב בקבוצה ייעודית לעברייני מין, והיא לא קיבלה את עמדתו שהוא פחד שזה יפגע לו בשליש, והיא ראתה את זה בצורה חמורה... הוא באמת ובתמים הבין שאם עכשיו משתלב ביום 22.10.21 בתוכנית, מפנה בעניין לאמירה של עו"ס לעניין של התאריך, הוא אמר לעצמו שהוא הולך להפסיד את השליש", (שם); כי אמנם העותר נמצא לא

מתאים לתכנית שיקומית מטעם רש"א, אך זאת בשל היותו תושב השטחים; כי חרף העובדה שלא השתתף בתכנית ייעודית לעברייני מין, נמצא במב"ן, כי מסוכנותו המינית בינונית-נמוכה, ואין עדות לקיומה של סטייה מינית אצלו ("המב"ן אומרת בצורה ברורה שהמסוכנות בינונית נמוכה, זה יחסית אמירה חריגה בנוף עברייני המין שמתעסקים לכאורה עם קטינות. ומדברת על כך שאין לו סטייה מינית או אישיות אנטי סוציאלית. האמירה הזו יש בה הרבה ללמד שהעותר ראוי לשחרור מוקדם מבחינת המסוכנות, זאת אמירה, זה לא חוכמה להגיד לא עשית טיפול ולכן הוכחת או לא הוכחת שאתה ראוי או מסוכן, שצריך לבדוק מי זה האדם הספציפי", (שם); וכי לא ניתן המשקל הנכון והראוי לתכנית השיקום הפרטית שהגיש, למרות שבמסגרתה ישולב בקבוצה ייעודית לעברייני מין, ולמרות התרשמותו החיובית של העו"ס מטעם מרכז "אלאמל" מהעותר ומרצונו להשתלב בטיפול. להבנת ב"כ העותר, התכנית של מרכז "אלאמל" עוסקת ספציפית בבעיותיו של העותר, והוועדה טעתה משחשבה שהתכנית אינה עונה על צרכיו. לאור כל האמור, טען ב"כ העותר, כי "העותר עמד בכל התבחינים הקבועים בסעיף 9 לחוק שחרור על תנאי ממאסר... אשר מלמדים כי הוא ראוי לשחרור, דומה כי העותר הרים את הנטל המוטל עליו לשכנע את הוועדה כי הוא ראוי לשחרור" (סעיף 29 לעתירה). ב"כ העותר הוסיף וטען, כי "מבחינתי הכל פה עניין של איזון, האם היום שווה גם למדינה לומר בגלל שאתה לא עברת את הטיפול תרצה את מלוא עונשך, לא תלך לטיפול, תחזור לבית שלך בשטחים... או שקיימת תוכנית מאוד מאוד מקיפה, יש לי מספיק לקוחות שיוקרים דם להישאר בתוכנית של אל עמל, תוכנית משמעותית שכל התכנים שלה מצויים בכתובים, במה שהוועדה בכלל לא ראתה, לא התייחסה לזה. מבחינת כף המאזניים, מה חברי יגיד, שהוא עדיין לא הוכיח, ויכול להיות הוא מסוכן. ממילא הוא יילך לשטחים, ואישור עבודה לא יקבל, לארץ לא יכול להיכנס, מעולם לא נכנס לארץ בצורה לא חוקית. על איזה מסוכנות אנחנו יכולים לדבר בצורה קונקרטית ששווה לא לתת לו הזדמנות להירתם לתוכנית שהיא מאוד מאוד קשיחה?" (פרוטוקול הדיון).

לעומתו סבר ב"כ המשיבה, כי יש לדחות את העתירה מאחר ולא נפל כל פגם בהחלטת הוועדה, אשר "שקלה את כל הנתונים הנדרשים לעניין (חומרת העבירה, התרשמות גורמי הטיפול בכלא, אי השתלבות העותר בטיפול, עברו הפלילי, התנהגותו בין כותלי הכלא וכן תכנית שיקום פרטית ועוד) וערכה ביניהם איזון ראוי והולם" (סעיף 1 לתגובה שבכתב). אמנם מדובר במאסר ראשון, אך לא במעידה חד פעמית; התנהגות העותר בכלא, בניגוד למצוין בפרוטוקול הוועדה, אינה תקינה (והפנה למידעים שהוצגו הן בפני הוועדה והן בפנינו); על פי דו"ח העו"ס, העותר מודה במיוחס לו רק באופן חלקי, משליך האחריות על הקטינה, וחסר תובנה לחומרת המעשים והשלכותיהם; העותר גם כופר בכך שידע שהקטינה מתחת לגיל 18 (כזכור, זאת בניגוד להודאתו בכתב האישום המתוקן ממנו עולה במפורש שידע שהקטינה אמרה לו שהיא רק בת 13); למרות

שאינ מחלוקת שהעותר זקוק גם לטיפול ייעודי לעברייני מין, הוא לא עבר טיפול שכזה, אלא עבר רק קבוצות ראשוניות שמטרתן העלאת הצורך בטיפול. יתרה מכך, העותר סירב לעבור טיפול ייעודי זה, למרות שהדבר הוצע לו, וזאת בתואנה, כי נאמר לו שמדובר בתכנית הנמשכת שנה וחצי והוא לא רצה לוותר על הופעתו בפני הוועדה. אלא, שהובהר, כי התכנית הייעודית לעברייני מין נמשכת 9 חודשים בלבד; רש"א מצאה, כי העותר אינו מתאים לבניית תכנית במסגרתה, בין היתר כיוון שהעותר אינו תופס עצמו כעברייני מין או כזה הזקוק להתערבות טיפולית; אין די בתכנית מטעם מרכז "אלאמל", בעיקר כיוון שתחילתו של טיפול אמור להיות בין כתלי הכלא, אך גם כיוון שלא נמצא מענה טיפולי הולם במסגרת התכנית הדלה שהוצעה; ומשטרת ישראל התנגדה לשחרורו של העותר, בשל הקושי לפקח אחריו בשטחים.

דין והכרעה

סעיף 3 לחוק שחרור על תנאי ממאסר, תשס"א-2001, מגדיר את סמכותה של ועדת השחרורים (ההדגשות אינן במקור):

"(א) אסיר, למעט אסיר עולם, שהוא אחד מאלה, ושנשא שני שלישים לפחות מתקופת המאסר שעליו לשאת, רשאית ועדת השחרורים, לבקשתו, לשחררו על-תנאי מנשיאת יתרת תקופת המאסר:

(1) אסיר הנושא עונש מאסר לתקופה העולה על שנה;

(2) ...

(ב) ועדת השחרורים לא תשחרר אסיר כאמור בסעיף קטן (א), אלא אם כן שוכנעה כי הוא ראוי לשחרור וכי שחרורו אינו מסכן את שלום הציבור".

דהיינו, אין לאסיר זכות קנויה לשחרור על-תנאי "מנשיאת יתרת תקופת המאסר" ועליו מוטל הנטל לשכנע, כי הוא ראוי לשחרור על תנאי בשל שני התנאים המצטברים שבסעיף: כי הוא ראוי לשחרור על-תנאי וכי שחרורו לא יסכן את שלום הציבור. בבג"ץ 3959/99 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' הועדה לענין בעונש (פ"ד נג(3)721, 739), קבע כב' השופט חשין, בין היתר, כי "לאסיר אין זכות קנויה ל"שליש" (או לרישיון - אסיר). בהיגזר עונש מאסר בפועל על פלוני, אין אותו פלוני זכאי לראות את ה"שליש" כמונח בקופסה ואת הקופסה כמונחת בכיסו".

התנאי הראשון מדגיש את ההיבט האישי הנוגע לאסיר, ובכלל זה התנהגותו בכלא ונכונותו להשתקם ולהיטיב את דרכיו; **התנאי השני** נותן משקל לאינטרס הציבורי הכללי ונועד להבטיח, כי שחרורו המוקדם של האסיר לא יסכן את שלום הציבור.

בגדרה של מסגרת שיקולים זו, קבע המחוקק, בסעיף 9 לחוק, שורה של שיקולים פרטניים שעל הוועדה לשקול, בבואה להכריע בשאלת התאמתו של אסיר לשחרור על תנאי ("

בבואה להחליט אם ראוי אסיר לשחרור על-תנאי, תשקול הוועדה את הסיכון הצפוי משחרורו של האסיר לשלום הציבור, לרבות למשפחתו, לנפגע העבירה ולביטחון המדינה, את סיכויי שיקומו של האסיר ואת התנהגותו בכלא...". כך נקבע, כי על הוועדה לשקול, בין השאר, את אופי העבירה שעבר האסיר ואורך תקופת המאסר שנגזר עליו; הרשעותיו הקודמות והרקע להן; החלטות קודמות בעניינו, לרבות ביטול שחרורו על תנאי; התנהגותו במהלך המאסר; חוות דעת על האסיר מטעם הגורמים המוסמכים השונים; ונתונים אישיים נוספים הנוגעים אליו. בשקלול השיקולים האמורים, על ועדת השחרורים לאזן באורח ראוי בין ההיבט האישי לבין ההיבט הציבורי הכללי; בין משקל נסיבותיו האישיות של האסיר לבין עניינו של הציבור להבטיח מפני הישנות עבירות והפרות חוק (ר' רע"ב 1942/05 מוחמד אבו צעלוק נ' מדינת ישראל, פסק דינה של כב' השופטת פרוקצ'יה מיום 16/06/05).

בנוסף נקבע בסעיף 9 הנ"ל, כי ועדת השחרורים תביא בחשבון, בין הנתונים האחרים, "חוות דעת על האסיר שנתנו שירות בתי הסוהר, משטרת ישראל או רשויות הביטחון... וכן במקרים המתאימים גם חוות דעת מקצועיות, בין השאר בנושא גילוי עריות, אלימות במשפחה ובריאות הנפש" (ס"ק 7), וכן "מיום 31.3.2004

תיקון מס' 4

ס"ח תשס"ד מס' 1935 מיום 31.3.2004 עמ' 364 (ה"ח 73)

(7) חוות דעת על האסיר שנתנו שירות בתי הסוהר, משטרת ישראל או רשויות הביטחון, ובמקרים המתאימים רשויות הביטחון, ולענין אסיר בבית סוהר בניהול פרטי כהגדרתו בפרק ג'2 לפקודת בתי הסוהר - גם מנהל בית הסוהר האמור ומפקח כמשמעותו באותו פרק, וכן במקרים המתאימים גם חוות דעת מקצועיות, בין השאר בנושא גילוי עריות, אלימות במשפחה ובריאות הנפש; חוות דעת של הרשות לשיקום האסיר, אם ניתנה, לענין שחרורו על-תנאי של האסיר, כמפורט להלן, שלה יינתן משקל גדול יותר ככל שהחלק מעונש המאסר שנשא האסיר קטן יותר... (ס"ק 8). החוק, אם כן, אינו מכיר בחוות דעת פרטיות המוגשות לוועדה, אך הפסיקה הכירה בתופעה זו דה-פקטו והדבר הפך מקובל בדיני ועדות השחרורים. הפסיקה הוסיפה וקבעה בעניין זה, כי אין פסול בגישה המוצאת לנכון להסתמך על הערכות של הגורמים המוסדיים ולהעדיפן על פני חוות הדעת הפרטיות. כך נקבע, כי ועדת השחרורים רשאית ללמוד מהפסיקה שדנה, למשל, בהעדפת חוות דעת של מב"ן על פני חוות דעת פרטיות, גם בעת שהיא מעדיפה חוות דעת מוסדיות אחרות, כגון חוות הדעת המוגשת מטעם רש"א; ולאמץ את קביעת ביהמ"ש העליון, כי המשקל שיש לתת לחוות הדעת הפרטיות המוגשות בפני ועדות השחרורים הוא מועט יחסית למשקל שיש לתת לגופים שהוקמו על פי החוק, להם יש לתת מעמד בכורה בכל הנוגע להערכת מסוכנותו של אסיר ולדרכי הטיפול בו (ר' עע"א 6481/01 אלעביד נ' שב"ס פ"ד נז (6) 678, 709 - 710).

עוד נקבע בפסיקה, כי הביקורת השיפוטית על החלטות ועדת השחרורים מוגבלת, מעצם טיבה, לתחומי ההתערבות המוכרים של ביהמ"ש בהחלטות של גופים מעין שיפוטיים. לכן, כדי שערכאה שיפוטית תתערב בהחלטת ועדת שחרורים, נדרש, כי טעותה של הוועדה במלאכת האיזונים שנעשתה, תהא טעות חמורה עד כדי כך שראוי, כי ביהמ"ש יתערב בה.

אין מקום להתערבות שיפוטית בשיקול דעת הוועדה מקום ששיקול דעת זה, אפילו אינו מקובל על ביהמ"ש, הוא שיקול דעת שוועדת שחרורים סבירה עשויה להפעילו (עניין **אבו-צעלוק** המוזכר לעיל).

ומן הכלל אל הפרט.

לאחר ששמענו את הצדדים ועיינו בתיק הוועדה ובמידע שהוצג, באנו לכלל דעה כי הוועדה שקלה את כל השיקולים הרלבנטיים; החלטתה סבירה; ואין להתערב בה.

ראשית, יש ממש בטענת המשיבה ולפיה טענת העותר בתמצית היא, כי הוועדה לא נתנה את המשקל הנכון והראוי לשיקולים שבחנה, וכאמור, אין מקום להתערב בשיקול דעתה של הוועדה רק מן הטעם שייתכן והערכאה השיפוטית הייתה נותנת משקל אחר לשיקולים שנשקלו ובלבד שהחלטת הוועדה מצויה במתחם הסבירות. די היה בכך כדי לדחות את העתירה.

למעלה מן הצורך נוסיף, כי גם לגופו של עניין צדקה הוועדה. כך, צדקה הוועדה כאשר קבעה, כי העותר יכול היה, וצריך היה, להשתלב בהליך טיפולי ייעודי לעברייני מין בין כותלי הכלא, וכי משבחר לא לעשות כן (יהא הנימוק אשר יהא), מסוכנותו לא פחתה, ועל כן לא עלה בידו להוכיח, כי שחרורו לא יסכן את שלום הציבור. תכנית שיקום מחוץ לכלא, פרטית או מוסדית, אינה אלא המשך להליך טיפולי שהחל האסיר בתוך הכלא, ואין לאפשר לעותר להתחיל את ההליך הטיפולי רק לאחר שחרורו. הדברים נכונים בבחינת קל וחומר, כאשר העותר כלל אינו תופס עצמו כעברייני מין; אינו מביע נזקקות טיפולית; ממזער את חלקו בעבירות שביצע ואף מייחס לקרבן (כזכור, ילדה כבת 13) הדדיות, תוך שטוען, בניגוד להודאתו במסגרת הסדר הטיעון, כי כלל לא ידע כי הקרבן מתחת לגיל 18. בנסיבות אלה קשה להתרשם לחיוב מהמלצות מרכז "אלאמל"; קשה להתרשם לחיוב מ"נכונותו" של העותר לקבל טיפול (כמובן, רק בתנאי שישוחרר שחרור מוקדם); ובהחלט היה מקום להסתמך על חוות הדעת של עו"ס הכלא ורש"א בעניין מסוכנותו של העותר והטיפול שעליו היה לקבל בין כותלי הכלא ולהעדיף על פני ההמלצה של מרכז "אלאמל".

יתרה מכך, לא מצאנו כי התנהגותו של העותר "מופתית" כנטען בעתירה, ודי בעיון במידעים שהוגשו עליו כדי להעיד על כך. לפיכך, חסד עשתה עמו הוועדה כאשר התייחסה אליו כאל אסיר שהתנהגותו ראויה.

זאת ועוד. יש מקום לתת משקל של ממש בהחלטות שניתנות על ידי ועדות שחרורים, למכתבים ופניות של קרבנות העבירה, לא רק כיוון שכך נקבע בחוק, אלא כי בהן נעשתה הפגיעה ויש לשמוע עמדתן, כאשר פעמים רבות הן לא "משתחררות" מהפגיעה ולא מקבלות "שחרור מוקדם". ממש כמו במקרה שבפנינו. מפניית אמה של הילדה שהעותר פגע בה, עולה תמונה עגומה ביותר בנוגע למצבה, שאך נוכח צנעת הפרט לא נוסף מעבר לכך.

לפיכך, ולאור מסוכנותו של העותר בהתאם לדו"חות מב"ן, מסוכנות שלא הוכח כי פחתה בהיעדר טיפול מתאים וחיוני; לאור חוות הדעת מטעם מטא"ר בנוגע לקושי לפקח אחרי אסירים בשטחי הרשות הפלשתינית; לאור הכלל, כי טיפול תחילתו בתוך הכלא ורק המשכו לאחר השחרור, קל וחומר לאחר שנמצא, כי הטיפול המוצע במסגרת "אלאמל" אינו מספק לאור צרכיו ומסוכנותו של העותר; ולאור האמור במכתב מטעם אם קרבן העבירה - הרי שהחלטת הוועדה

סבירה ונכונה.

על כן, העתירה נדחית.

ניתן היום, כ"ח אב תשפ"ב, 25 אוגוסט 2022, במעמד הצדדים.

גיל דניאל, שופט

יואל עדן, שופט

רויטל יפה-כ"ץ, נשיאה
אב"ד